

8. Ismertesse a riasztó-tájékoztató végpontok működőképessége fenntartásának és karbantartásának feladatait és felelőseit

Jogi alapok:

- **2011. évi CXXVIII. törvény** A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról
- **234/2011. (XI. 10.) Korm. Rendelete** a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról

2011. évi CXXVIII. törvény alapján:

Lakossági riasztó rendszer: a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve, illetve a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervei kezelésében lévő lakossági riasztó, riasztó-tájékoztató, viharjelző rendszerek és ezek működésével szorosan összefüggő eszközök, berendezések összessége, amely lehet:

a) lakossági riasztó végpont: a lakosság légi- és katasztrófariasztására szolgáló olyan berendezés, amely alkalmas a külön jogszabályokban előírt hangképek (légi-, katasztrófa-, riadó feloldása, morgató jelzés) lesugárzására.

b) lakossági riasztó-tájékoztató végpont: a lakosság légi- és katasztrófariasztására szolgáló olyan berendezés, amely alkalmas a lakossági riasztó végponttal szemben támasztott követelményeken túlmenően élőbeszéd vagy előre tárolt üzenet lesugárzására is.

c) viharjelző végpont: a lakosság tájékoztatását szolgáló (a vihar veszélyét előre jelző) olyan eszköz, amely a külön jogszabályban meghatározott riasztási szintnek megfelelő vizuális jelzés leadására alkalmas.

d) speciális végpont: minden olyan eszköz, berendezés, amely az a)–c) pontokban felsorolt eszközök működéséhez, működtetéséhez elengedhetetlenül szükséges (vezérlő központ, átjátszó állomás, monitoring végpont, adatátviteli központ).

21. § (1) A lakossági riasztórendszer elemeinek, végpontjainak idegen építményen történő elhelyezésénél törekedni kell elsődlegesen az állami, önkormányzati építményeken történő elhelyezésre. Amennyiben a magántulajdonú építménnyel szemben az állami, önkormányzati területen történő elhelyezés aránytalanul nagy költségráfordítást, illetve technológiai változást jelent, a lakossági riasztórendszer magántulajdonú építményeken kerül elhelyezésre.

(2) A lakossági riasztórendszer végpontjainak telepítése és üzemeltetése céljából a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve, illetve területi szervei javára ingatlanon közérdekből szolgálmi jog alapítható. A szolgalmat alapításáról, továbbá a kártalanítás módjáról és mértékéről az ingatlan tulajdonosával (vagyonkezelőjével, használójával) ajánlat megküldésével kell egyezség létrehozását megkísérelni. Megegyezés hiányában a szolgalmat alapítását és az annak fejében járó kártalanítást a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vagy a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve kérelmére a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szerve állapítja meg. A szolgalmat alapítására irányuló eljárásra a kisajátítási eljárás szabályait kell alkalmazni. A megállapodáson és a hatósági határozaton alapuló jog közérdekű szolgalmatnak minősül.

(3) A szolgalmat jogosultja a szolgálmi jog alapján az idegen ingatlanon építményt építhet, távközlési és energetikai vezetékeket, mérő, vezérlő és egyéb speciális berendezéseket helyezhet el. A szolgalmat alapján a központi, illetve a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervei jogosultak a tevékenység végzéséhez szükséges mértékben az ingatlan igénybevitelére, különösen ellenőrzés, javítás, karbantartás, kapacitásfenntartás és -bővítés, az üzemelés, a biztonság fenntartása, az üzemzavar megelőzése és elhárítása érdekében szükséges intézkedések végrehajtására.

(4) Az idegen ingatlanon elhelyezett lakossági riasztórendszer végpontjaival kapcsolatos üzemeltetési költség a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervét, illetve a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerveit terheli.

(5) Az illetékes áramszolgáltatók a katasztrófák elleni védekezés támogatása érdekében külön díjazás nélkül biztosítják a lakossági riasztórendszer végpontjainak energiavételezését. A lakossági riasztórendszer végpontjait – a mindenkor érvényes szabványok és előírások betartása mellett – az áramszolgáltatói méretlen hálózatra kötelesek kötni.

(6) Az áramszolgáltató külön kérésére évente egy alkalommal a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve, illetve a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve az áramszolgáltató illetékességi területén telepített lakossági riasztórendszer végpontjainak listáját megküldi.

85. § A lakossági riasztórendszer végpontjainak listáját az áramszolgáltatók részére a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve, illetve területi szervei 2012. március 1-jéig megküldik. A lakossági riasztó rendszer végpontjaiban bekövetkezett változást, az azt követő 72 órán belül kell megküldeni az áramszolgáltatók részére.

234/2011. (XI. 10.) Korm. Rendelet alapján:

A polgármester feladatai:

39. § A polgármester a riasztási és veszélyhelyzeti tájékoztatási feladatainak végrehajtása érdekében gondoskodik:

- a) a lakosság riasztására szolgáló és a közigazgatási területén lévő saját, illetve rendelkezésre bocsátott lakossági riasztó-tájékoztató végpont működtetéséről, üzemképességéről, folyamatos karbantartásáról,
- b) a hangos próbákon a felkészített személyek és az illetékes áramszolgáltató szakemberei részvételéről,
- c) a lakossági riasztó, riasztó-tájékoztató végpont működtetéséhez szükséges üzemeltetési készlet összeállításáról, azok hozzáféréseinek helyi szabályozásáról,
- d) riasztó, tájékoztató polgári védelmi egységek megalakításáról és felkészítéséről,
- e) a feladatban érintett egységek riasztási adatainak folyamatos pontosításáról.

A lakossági riasztó rendszerek típusai, jellemzői, karbantartásukra és telepítésükre vonatkozó előírások, ellenőrző és éles próbák rendszere:

42. § (1) A lakossági riasztó, lakossági riasztó-tájékoztató végpontok folyamatos működtetéséről – a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szervének szakmai felügyelete mellett – a polgármester gondoskodik, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének a jogszabály szerinti felső küszöbértékű veszélyes ipari üzemek környezetében kiépített riasztó alrendszere, továbbá Paks és 30 km-es körzetében telepített lakossági riasztó-tájékoztató rendszer kivételével.

(2) A riasztó-tájékoztató végpont működőképességét érintő bármely tevékenységet a munka megkezdése előtt 30 nappal, a területileg illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve útján a polgármester számára engedélyezés céljából be kell jelenteni.

43. § (1) A lakossági riasztó rendszerbe történő új eszköz telepítése, meglévő eszköz felújítása vagy karbantartása során a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve által használt rendszerelemekkel megegyező, valamint kialakításában, technikai megoldásaiban azokhoz illeszkedő eszköz használható fel, amit a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerve engedélyezett.

(2) Új lakossági riasztó rendszer telepítésére, meglévő eszközök karbantartására, meghibásodott eszközök újratelepítésére és felújítására, valamint az életveszélyessé vált eszközök bontására vonatkozó műszaki feltételeket jogszabály állapítja meg.

(3) Katasztrófaveszély vagy veszélyhelyzet időszakán kívül a települési önkormányzat azon lakossági riasztó-tájékoztató végpontok esetében, ahol a települési önkormányzatnak közvetlen vezérlési lehetősége van, a lakossági riasztó-tájékoztató végpontokat általános közlési célra, kizárólag közérdekű információ leadására is felhasználhatja.

(4) A felhasználás során politikai célú közlemény nem közölhető.

44. § (1) A lakossági riasztó rendszer riasztó, valamint riasztó-tájékoztató végpontjait, a riasztó eszközök meglétét, állapotát, karbantartottságát és működőképességét legalább évente egy alkalommal a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve ellenőrzi. Az ellenőrzésen a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve kérésére az áramszolgáltató térítésmentesen közreműködik.

(2) Az ellenőrzés során az ellenőrzést végrehajtó hangos próbával győződik meg az eszköz működőképességéről.

A hangos próba időpontját és a hangos próba alkalmával kiadásra tervezett szignálok és szövegek leírását a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve 10 nappal a hangos próba végrehajtása előtt megküldi a területileg illetékes helyi önkormányzatnak. A hangos próbát, annak megtartása előtt 5 nappal, a helyben szokásos módon a területileg illetékes települési önkormányzat hirdeti ki.

(3) Az ellenőrzés során biztosítani kell a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerve vezetőjének vagy képviselőjének megjelenését is.

(4) Az ellenőrzésről készült jegyzőkönyvet az ellenőrzést végrehajtó szervezet képviselője, valamint a polgármester írja alá. A jegyzőkönyv megőrzéséért a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerve felel.

(5) A megrongált, életveszélyessé vált lakossági riasztó rendszer végpontjairól érkező bejelentés esetében, a tudomást szerző hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének vezetője haladéktalanul jelentést terjeszt fel a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve számára.

(6) A jelentés tartalmazza különösen:

- a) a végpont típusát,
- b) a végpont pontos címét,
- c) a végpont koordinátáit,
- d) a végpont telepítésének módját,
- e) a kár rövid leírását, a káresemény bekövetkezésének feltételezett idejét,
- f) a rongálást bizonyító fényképfelvételeket.

(7) A kéreljének lefolytatására a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének vezetője az illetékes, aki az eljárás eredményéről tájékoztatja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervét.